

SEKTORI I USHQIMIT NË KOSOVË

Çmimet dhe Tendencat e Tregtisë së Jashtme

IÇK e Ushqimeve Gusht 2026	Tokë bujqësore 2025	Importi i ushqimeve nga Türkiye 2025	Eksporti i ushqimeve në Türkiye 2025
%6,5	189.131 ha	87,63 mn €	0,52 mn €

1. Pamja e përgjithshme e sektorit

Sektori i ushqimit në Kosovë është një nga sektorët kryesorë të ekonomisë, për shkak të peshës së tij në konsumin e brendshëm, kapacitetit të prodhimit bujqësor vendor dhe nevojës së lartë për furnizim nga jashtë. Sipas Anketës së Ekonomive Bujqësore 2025 të ASK-së, sipërfaqja e tokës së punueshme është 189.131,22 hektarë. Prej saj, 128.190,63 hektarë janë të dedikuar për drithëra, 36.446,35 hektarë për bimë foragjere dhe 9.841,44 hektarë për perime. Ndërsa pjesën më të madhe të sipërfaqes së përgjithshme të tokës bujqësore të shfrytëzuar e përbëjnë livadhet dhe kullotat, me 216.697,39 hektarë.

Tabela 1. Tregues të përzgjedhur lidhur me kapacitetet e prodhimit vendor, 2025

Treguesi	Vlera
Sipërfaqja e tokës së punueshme	189.131,22 ha
Sipërfaqja me drithëra	128.190,63 ha
Bimët foragjere	36.446,35 ha
Sipërfaqja me perime dhe fruta	9.841,44 ha
Livadhet dhe kullotat	216.697,39 ha
Sipërfaqja e ujitur	34.240,28 ha

2. Çmimet e ushqimeve

Sipas treguesve më të fundit të çmimeve të ASK-së, rritja vjetore në grupin ushqime dhe pije joalkoolike është 6,5%, ndërsa rritja e përgjithshme e çmimeve të konsumit është 6,7%. Kjo situatë tregon se presioni i çmimeve të ushqimeve mbi buxhetet e ekonomive familjare vazhdon të mbetet i pranishëm.

Grafiku 1. Ndryshimi vjetor i çmimeve në gusht 2026. Burimi: ASK.

3. Pamja e tregtisë së jashtme

Në tregtinë e jashtme të Kosovës me produkte ushqimore, importi zë një peshë të konsiderueshme. Sipas të dhënave të korrikut 2026, produktet e përpunuara ushqimore, pijet dhe produktet e duhanit përbëjnë 13,3% të importeve të përgjithshme të mallrave. Kjo strukturë e bën tregun e brendshëm më të ndjeshëm ndaj çmimeve ndërkombëtare, kostove të logjistikës dhe zhvillimeve në vendet furnizuese.

Në këtë kuadër, rritja e kapaciteteve të prodhimit vendor dhe zhvillimi i prodhimit me vlerë të shtuar në industrinë ushqimore janë të rëndësishme për reduktimin e varësisë nga importi. Në të njëjtën kohë, rritja e konkurrueshmërisë së produkteve vendore mund të kontribuojë në fuqizimin e potencialit eksportues të Kosovës për produktet ushqimore.

4. Furnizuesit kryesorë të Kosovës me produkte ushqimore

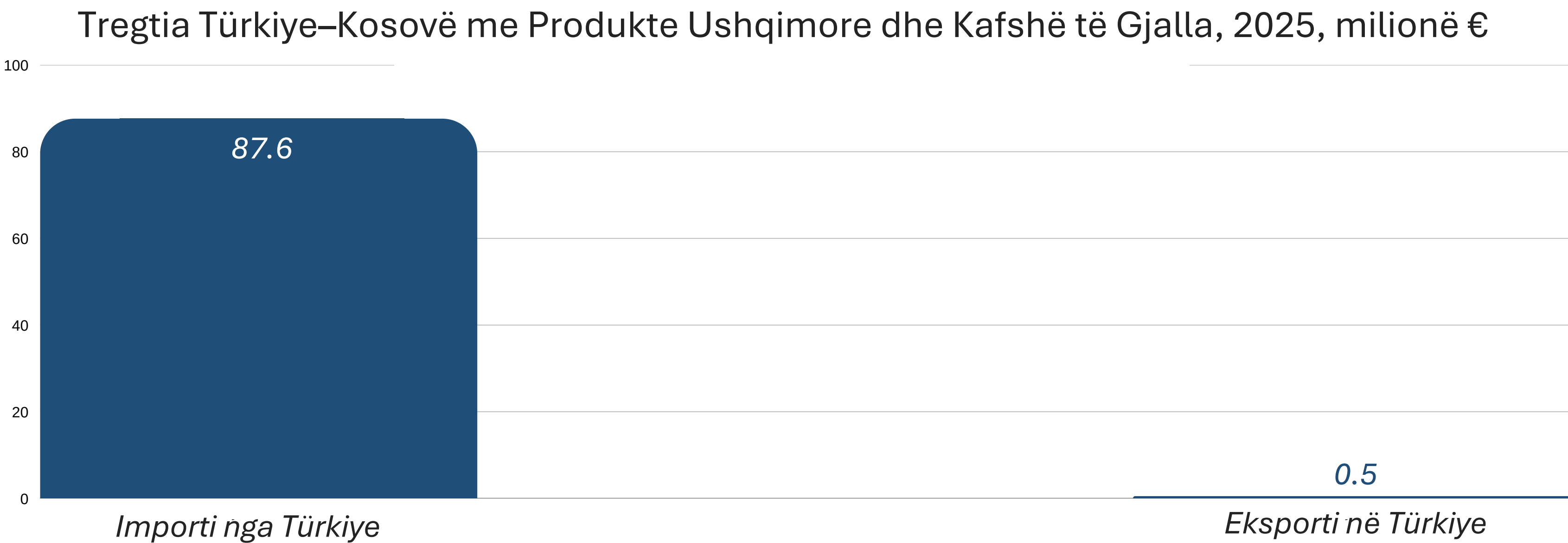
Klasifikimi SITC Rev.4 “0 – Ushqime dhe kafshë të gjalla” i CEFTA Transparency mundëson krahasimin ndërmjet vendeve duke përdorur të njëjtën fushë klasifikimi. Sipas të dhënave të vitit 2025, Gjermania renditet e para ndër vendet kryesore furnizuese të përzgjedhura, me 96,89 milionë €, ndërsa Serbia me 89,10 milionë €, Türkiye me 87,63 milionë € dhe Italia me 86,84 milionë € janë në nivele mjaft të përafërta me njëra-tjetrën.

Furnizuesi	Importi (milionë €)
Gjermania	96,89
Serbia	89,10
Türkiye	87,63
Italia	86,84
Kroacia	63,40
Sllovenia	60,89
Maqedonia e Veriut	56,36
Shqiperia	45,63

Ky krahasim e paraqet më qartë rëndësinë e Türkiye në tregun ushqimor të Kosovës: ndonëse Türkiye është një furnizues i rëndësishëm, tregu nuk është i varur vetëm nga një vend. Gjermania, Serbia dhe Italia gjithashtu sigurojnë furnizime në nivele të ngjashme. Prandaj, gjatë vlerësimit të pozicionit konkurrues të Türkiye, do të ishte e dobishme të bëhej një krahasim sipas grupeve të produkteve me këto vende, në aspektin e çmimeve, logjistikës dhe pjesëmarrjes në treg.

5. Tregtia e produkteve ushqimore ndërmjet Türkiye dhe Kosovës

Në vitin 2025, importi i Kosovës nga Türkiye i produkteve ushqimore dhe kafshëve të gjalla, në kuadër të kategorisë SITC 0, arriti në 87,63 milionë €, ndërsa eksporti drejt Türkiye ishte 0,52 milionë €. Për rrjedhojë, tregtia dypalëshe është e orientuar dukshëm nga Türkiye drejt Kosovës. Në të njëjtin vit, Türkiye ishte ndër furnizuesit kryesorë të Kosovës, duke u renditur menjëherë pas Gjermanisë dhe Serbisë, ndërsa pak mbi Italinë.

Grafiku 2. Tregtia Türkiye–Kosovë me produkte ushqimore dhe kafshë të gjalla, 2025. Burimi: CEFTA Transparency.

Të dhënat e vitit 2025 tregojnë se tregtia e produkteve ushqimore ndërmjet Türkiye dhe Kosovës karakterizohet nga një strukturë dukshëm asimetrike. Importi i Kosovës nga Türkiye i produkteve ushqimore dhe kafshëve të gjalla në kuadër të kategorisë SITC 0 arriti në 87,63 milionë €, ndërsa eksporti drejt Türkiye mbeti në vetëm 0,52 milionë €. Rrjedhimisht, deficitin tregtar i Kosovës me Turqinë në këtë grup produktesh ishte rreth 87,1 milionë €. Fakti që importi është rreth 168 herë më i lartë se eksporti tregon se marrëdhënia tregtare mbështetet kryesisht në rrjedhën e produkteve nga Türkiye drejt Kosovës. Fakti që Türkiye, gjatë së njëjtës periudhë, renditet si furnizuesi i tretë më i madh i Kosovës me produkte ushqimore, pas Gjermanisë dhe Serbisë, dëshmon rëndësinë e saj në tregun ushqimor të Kosovës. Afërsia gjeografike, marrëdhëniet e fuqishme tregtare ndërmjet dy vendeve dhe kapaciteti i gjerë prodhues i Türkiye në sektorin ushqimor mund të konsiderohen ndër faktorët kryesorë që mbështesin pozicionin e produkteve turke në tregun e Kosovës. Nga ana tjetër, niveli mjaft i kufizuar i eksporteve të produkteve ushqimore të Kosovës drejt Türkiye tregon një potencial të rëndësishëm për zhvillimin e mëtejshëm të tregtisë ndërmjet dy vendeve. Rritja e qasjes së prodhuesve kosovarë në tregun e Türkiye, identifikimi i produkteve konkurruese dhe me vlerë të shtuar, si dhe fuqizimi i lidhjeve të ndërsjella tregtare, mund të kontribuojnë në periudhën afatmesme në krijimin e një strukture më të balancuar tregtare.

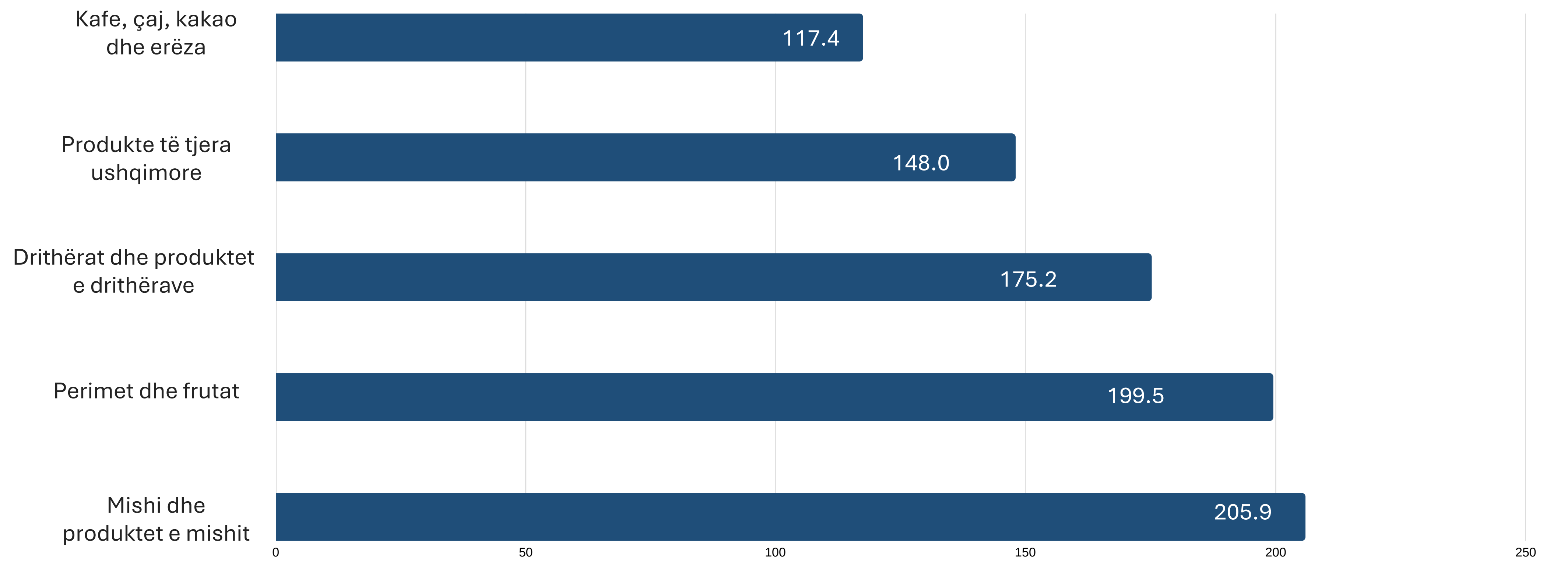
6. Grupet e produkteve ushqimore më të importuara dhe eksportuara

Kur analizohet struktura e produkteve në tregtinë e jashtme të Kosovës me produkte ushqimore, vërehet se importet dhe eksportet janë të përqendruara në grupe të ndryshme produktesh. Krahasimi i mëposhtëm bazohet në shpërndarjen e detajuar të produkteve për vitin 2024, sipas klasifikimit SITC “Ushqime dhe kafshë të gjalla”. Përdorimi i përqindjeve në këtë pjesë tregon drejtpërdrejt se cilat grupe produktesh përcaktojnë strukturën e tregtisë së produkteve ushqimore.

Grupi kryesor i importit	Pjesëmarrja në %	Grupi kryesor i eksportit	Pjesëmarrja në %
Mishi dhe produktet e mishit	%17.77	Drithërat dhe produktet e drithërave	%22.36
Drithërat dhe produktet e drithërave	%15.66	Perimet dhe frutat	%19.16
Perimet dhe frutat	%14.92	Produktet e qumështit dhe vezët	%18.33
Produkte të tjera ushqimore	%13.38	Mishi dhe produktet e mishit	%16.99
Kafe, çaj, kakao dhe erëza	%12.38	Peshku dhe produktet e peshkut	%5.43

Në anën e importeve, mishi dhe produktet e mishit renditen të parat me 17,77%, pasuar nga drithërat dhe produktet e drithërave me 15,66% dhe perimet dhe frutat me 14,92%. Produktet e tjera ushqimore përbëjnë 13,38%, ndërsa grupi i kafesë, çajit, kakaos dhe erëzave zë 12,38%, duke u renditur gjithashtu ndër grupet e rëndësishme të importit.

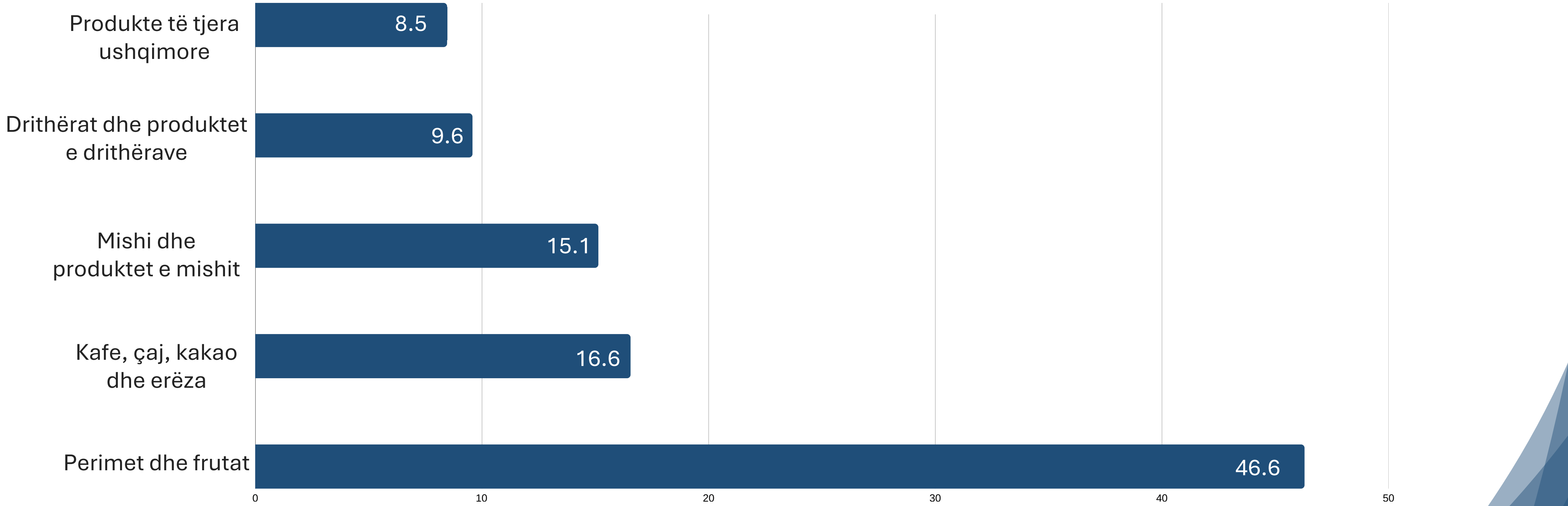
Grupet më të mëdha të importit të produkteve ushqimore në Kosovë, 2025, milionë €

Grafiku 4. Grupet kryesore të produkteve në importin e Kosovës të produkteve ushqimore dhe kafshëve të gjalla, 2025. Burimi: ASK, të dhënat e tregtisë së jashtme sipas SITC.

Në anën e eksporteve, perimet dhe frutat zënë dukshëm peshën më të madhe me 46,290 milionë € (43,02%). Ato pasohen nga kafeja, çaji, kakaoja dhe erëzat me 16,554 milionë € (15,39%), mishi dhe produktet e mishit me 15,134 milionë € (14,07%), drithërat dhe produktet e drithërave me 9,580 milionë € (8,90%) dhe produktet e tjera ushqimore me 8,460 milionë € (7,86%).

Grupet më të mëdha të eksportit të produkteve ushqimore në Kosovë, 2025, milionë €

Grafiku 5. Grupet kryesore të produkteve në eksportin e Kosovës të produkteve ushqimore dhe kafshëve të gjalla, 2025. Burimi: ASK, të dhënat e tregtisë së jashtme sipas SITC.

Struktura e tregtisë së jashtme të Kosovës me produkte ushqimore, sipas grupeve të produkteve, tregon se ndërsa importet janë të shpërndara në një gamë të gjerë produktesh, eksportet janë të përqendruara në një numër më të kufizuar produktesh. Në vitin 2025, në importe, mishi dhe produktet e mishit renditen të parat me 205,9 milionë €, të pasuara nga perimet dhe frutat (199,5 milionë €) dhe drithërat dhe produktet e drithërave (175,2 milionë €). Produktet e tjera ushqimore arrijnë në 148,0 milionë €, ndërsa grupi i kafesë, çajit, kakaos dhe erëzave në 117,4 milionë €, duke u renditur ndër kategoritë e rëndësishme të importit. Kjo shpërndarje tregon se Kosova ka nevojë për furnizim nga jashtë për një pjesë të konsiderueshme të kategorive bazë të produkteve ushqimore.

Në anën e eksporteve vërehet një përqendrim shumë më i theksuar. Eksporti i perimeve dhe frutave renditet dukshëm i pari me 46,6 milionë €, i pasuar nga kafeja, çaji, kakaoja dhe erëzat (16,6 milionë €) dhe mishi dhe produktet e mishit (15,1 milionë €). Ndërkaq, vlera e eksporteve të drithërave dhe produkteve të drithërave dhe e produkteve të tjera ushqimore është përkatësisht vetëm 9,6 milionë € dhe 8,5 milionë €. Kjo situatë tregon se Kosova ka një kapacitet më të fuqishëm të tregtisë së jashtme veçanërisht në grupin e perimeve dhe frutave, por njëkohësisht ekziston hapësirë për zhvillim sa i përket diversifikimit të produkteve të eksportuara.

Kur vlerat e importit dhe eksportit analizohen së bashku, vërehet se në të gjitha grupet kryesore të produkteve importet janë dukshëm më të larta se eksportet. Veçanërisht diferenca ndërmjet importeve të larta dhe eksporteve të kufizuara të mishit, drithërave dhe produkteve të tjera ushqimore nxjerr në pah rëndësinë e zhvillimit të kapaciteteve vendore të prodhimit dhe përpunimit në këto fusha. Nga ana tjetër, performanca relativisht e fuqishme e eksporteve në sektorin e perimeve dhe frutave tregon një potencial të rëndësishëm për sektorët në të cilët mund të rritet konkurrueshmëria e Kosovës në tregjet e jashtme.

7. Vlerësimi ekonomik

Prodhimi vendor ekziston, por nevoja për furnizim nga jashtë është e lartë.

Kosova ka një bazë të rëndësishme të prodhimit bujqësor, megjithatë importi i produkteve ushqimore vazhdon të ketë një peshë të lartë në strukturën e tregtisë së jashtme.

Presioni mbi çmimet vazhdon.

Rritja vjetore e çmimeve prej 6,5% për ushqimet dhe pijet joalkoolike tregon se ky sektor vazhdon të ketë një rëndësi të konsiderueshme në inflacionin e çmimeve të konsumit.

Struktura e furnizimit është e diversifikuar.

Vlerat e importit të produkteve ushqimore nga Gjermania, Serbia, Turkiye dhe Italia në vitin 2025 janë në nivele të përafërta me njëra-tjetrën; kjo tregon se Kosova ka disa kanale të fuqishme furnizimi.

Turkiye është një furnizues i fuqishëm me rëndësi strategjike.

Me një import prej 87,63 milionë € në kategorinë SITC 0, Turkiye renditet ndër vendet kryesore furnizuese. Ndërkaq, eksporti i Kosovës drejt Turkiyes në të njëjtën kategori arrin në vetëm 0,52 milionë €.

7. Përfundimi dhe treguesit që duhen monitoruar

Pamja aktuale e sektorit të ushqimit në Kosovë karakterizohet nga tri elemente kryesore: nevoja e lartë për importe pavarësisht kapaciteteve të prodhimit vendor, rritja e vazhdueshme e çmimeve të ushqimeve dhe struktura e diversifikuar e furnizimit. Megjithëse vendi ka kushte të përshtatshme klimatike dhe sipërfaqe tokësore për prodhim bujqësor, vlerat e larta të importeve, veçanërisht të mishit dhe produkteve të mishit, perimeve dhe frutave, si dhe drithërave dhe produkteve të drithërave, tregojnë se furnizimi nga jashtë vazhdon të ketë një rol të rëndësishëm në përmbushjen e kërkesës së brendshme. Nga ana tjetër, niveli më i kufizuar i eksporteve dhe përqendrimi i tyre veçanërisht në grupin e perimeve dhe frutave tregojnë rëndësinë e zhvillimit të kapaciteteve përpunuese, rritjes së vlerës së shtuar dhe diversifikimit të eksporteve sipas produkteve, krahas fuqizimit të prodhimit vendor, me qëllim përmirësimin e bilancit të tregtisë së jashtme.

Turkiye, me 87,63 milionë € eksporte të produkteve ushqimore dhe kafshëve të gjalla drejt Kosovës, renditet ndër furnizuesit kryesorë të Kosovës; megjithatë, ajo përballet me një konkurrencë të afërt me Gjermaninë, Serbinë dhe Italinë. Për këtë arsye, në periudhën e ardhshme është e rëndësishme që pozicioni i Turkiyes në tregun ushqimor të Kosovës të monitorohet jo vetëm përmes vëllimit të përgjithshëm të tregtisë, por edhe sipas grupeve të produkteve dhe në krahasim me vendet konkurruese. Në veçanti, duhet të monitorohen ndryshimet në pjesëmarrjen e Turkiyes në treg, vëllimin e tregtisë dhe pozicionin e saj kundrejt vendeve konkurruese në kategoritë e mishit dhe produkteve të qumështit, drithërave dhe produkteve të miellit, frutave dhe perimeve, produkteve të ëmbëlsirave dhe produkteve të tjera ushqimore të përpunuara. Krahas kësaj, inflacioni i ushqimeve, zhvillimet në importin dhe eksportin e përgjithshëm të produkteve ushqimore dhe ndryshimet në pjesëmarrjen në treg të vendeve kryesore furnizuese do të vazhdojnë të jenë tregues themelorë për vlerësimin e drejtimit të sektorit. Monitorimi i rregullt i këtyre treguesve do të kontribuojë në identifikimin më konkret si të tendencave në sektorin e ushqimit në Kosovë, ashtu edhe të mundësive potenciale në tregtinë e produkteve ushqimore ndërmjet Turkiyes dhe Kosovës.

Gjithashtu, monitorimi nga afër i ndryshimeve në kapacitetin e prodhimit vendor për të zëvendësuar importet është i rëndësishëm për perspektivën afatmesme të sektorit. Veçanërisht në grupet e produkteve ku importet janë të larta, zhvillimi i kapaciteteve vendore të prodhimit dhe përpunimit mund të kontribuojë në uljen e varësisë nga importet. Në këtë kuadër, vlerësimi i përbashkët i treguesve të prodhimit, importit dhe çmimeve do të mundësojë një monitorim më të mirë të ndryshimeve strukturore në sektorin e ushqimit në Kosovë.

Burimi

*Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), Anketa e Ekonomive Bujqësore 2025; Çmimet dhe Inflacioni 2026; statistikat e tregtisë së jashtme.

*CEFTA Transparency, Statistikat e Tregtisë – Mallrat, SITC Rev.4, 2025.

*Dogana e Kosovës, informacionet mbi tarifatat dhe tregtinë e jashtme.

*Banka Qendrore e Republikës së Kosovës (BQK), treguesit makroekonomikë.

Shënim: SITC Rev.4 (Standard International Trade Classification – Klasifikimi Standard Ndërkombëtar i Tregtisë) është një sistem ndërkombëtar klasifikimi që mundëson krahasimin e të dhënave të tregtisë së jashtme sipas grupeve të produkteve. Kategoria “0 – Ushqime dhe kafshë të gjalla” përfshin produktet ushqimore dhe kafshët e gjalla të destinuara për ushqim, duke përfshirë mishin, produktet e qumështit, peshkun, drithërat, perimet dhe frutat, sheqerin, kafenë, çajin, kakaon, erëzat dhe produktet e tjera ushqimore. Të dhënat SITC 0 të paraqitura në raport i referohen kësaj kategorie.